

вирішити проблему промахів, спричинених використанням переносних або стаціонарних засобів радіоелектронної боротьби. Водночас слід зазначити, що системи РЕБ залишаються дороговартісними та малоефективними щодо захисту броньованої техніки (ББМ, БМП, БТР та танків). У відповідь українська сторона почала активно впроваджувати наземні роботизовані комплекси (НРК), які частково, а іноді й повністю замінюють традиційні бойові машини та особовий склад. Це зумовлено обмеженими людськими ресурсами та необхідністю підвищення безпеки операторів на полі бою. НРК застосовуються для евакуації поранених, доставки продовольства, боскомплекту та озброєння. Як замітники бойових машин вони оснащуються великокаліберними кулеметами, гранатометами, протитанковими та переносними зенітними ракетними комплексами, що забезпечує ефективне ураження противника як на ближніх, так і на дальніх рубежах оборони. При цьому собівартість НРК є значно нижчою за вартість БМП та БТР, а їхня функціональність обмежена, проте економічна доцільність дозволяє виробляти понад сотню таких комплексів замість однієї бойової машини.

Таким чином, сучасні тенденції у сфері застосування озброєння та військової техніки засвідчують поступове відмовлення від традиційних систем, зумовлене їх високою вартістю та обмеженою кількістю. Їхнє місце посідають новітні, дешевші й точніші технологічні рішення, у конструкцію яких інтегруються системи штучного інтелекту. Основним призначенням таких систем є максимальне скорочення або повне усунення участі оператора у процесі управління, залишаючи за ним лише функцію контролю. Це спрямовано на мінімізацію залучення особового складу безпосередньо на полі бою.

Ніконенко Андрій Миколайович

*викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення
факультету службово-бойової діяльності, капітан
Київський інститут Національної гвардії України*

Семенов Микола Володимирович

*старший викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення
факультету службово-бойової діяльності, старший лейтенант
Київський інститут Національної гвардії України*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ОЗБРОЄННЯ Й ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ

Основні тенденції застосування сучасного озброєння та військової техніки для сектору безпеки та оборони при виконанні службово-бойових завдань які охоплюють

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ В СУЧАСНИХ
УМОВАХ**

широкий спектр технологічних, організаційних та тактичних змін. Сучасні війни дедалі більше набувають характеру високотехнологічних операцій, де ключову роль відіграють системи управління, розвідки та точного ураження. Високоточна зброя стає базовим інструментом для досягнення переваги на полі бою, дозволяючи діяти вибірково, знижувати ризик побічних втрат та забезпечувати ефективність ураження навіть у складних умовах.

Безпілотні авіаційні комплекси та наземні роботизовані системи перетворилися на невід'ємний елемент сучасних бойових дій. Вони виконують завдання розвідки, коригування артилерійського вогню, нанесення ударів по цілях, а також забезпечують моніторинг ситуації у реальному часі. Їхня роль постійно зростає, адже вони дозволяють діяти автономно, знижуючи ризики для особового складу. Паралельно розвиваються системи радіоелектронної боротьби, які здатні придушувати канали управління противника, блокувати його комунікації та захищати власні інформаційні ресурси.

Кіберпростір став новим театром бойових дій. Кіберзасоби активно застосовуються для порушення роботи інформаційних систем противника, знищення його баз даних, дезорганізації управління та створення хаосу у комунікаціях. Це вимагає від сектору безпеки та оборони постійного розвитку власних кіберспроможностей, формування спеціалізованих підрозділів та інтеграції кіберзахисту у загальну систему оборони.

Сучасні броньовані платформи та бойові машини отримують підвищений рівень захисту, мобільності та багатофункціональності. Вони здатні діяти у різних умовах, виконувати широкий спектр завдань від транспортування особового складу до нанесення ударів по противнику. Особлива увага приділяється створенню техніки, яка може швидко адаптуватися до нових викликів, бути ефективною у міських умовах та протидіяти асиметричним загрозам.

Зростає значення систем спостереження, супутникової розвідки та геоінформаційних технологій. Вони забезпечують ситуаційну обізнаність, дозволяють командирам приймати рішення на основі точних даних та координувати дії різних підрозділів. Концепція інформаційно-мережевих операцій стає провідною: усі елементи сектору безпеки та оборони інтегруються у єдину інформаційну мережу, де обмін даними відбувається миттєво, а управління здійснюється у реальному часі. Штучний інтелект дедалі активніше використовується для аналізу великих масивів даних, прогнозування дій противника, підтримки прийняття рішень та автоматизації управління. Це дозволяє значно скоротити час реакції, підвищити точність оцінки ситуації та ефективність бойових дій.

Важливим напрямом є розвиток засобів індивідуального захисту та екіпірування військовослужбовців. Сучасне спорядження включає бронезахист, системи комунікації, прилади нічного бачення, сенсори життєвих показників, що підвищують боєздатність та виживання особового складу. Зростає інтерес до зброї нелетальної дії, яка застосовується у миротворчих та стабілізаційних операціях. Вона

дозволяє виконувати завдання без завдання критичних ушкоджень, контролювати натовп, нейтралізувати противника у специфічних умовах.

Мобільність та автономність сучасних систем озброєння стають ключовими характеристиками. Вони дозволяють діяти у складних умовах, без постійної підтримки, забезпечуючи гнучкість та адаптивність. Постійна модернізація та адаптація озброєння здійснюється відповідно до нових викликів гібридної війни, асиметричних загроз та швидкої зміни технологічного середовища.

Таким чином, сучасні тенденції у застосуванні озброєння та військової техніки визначаються високим рівнем технологізації, інтеграцією інформаційних систем, розвитком кіберспроможностей, використанням штучного інтелекту та прагненням до максимальної мобільності й багатофункціональності. Це формує нову парадигму ведення бойових дій, де перевага досягається завдяки швидкості, точності та комплексному використанню усіх доступних засобів.

Парій Сергій Григорович

старший викладач кафедри

бойового та логістичного забезпечення

Київського інституту Національної гвардії України

Макогонов Віталій Іванович

курсант 115 навчальної групи курсу № 2

факультету забезпечення державної безпеки

Київського інституту Національної гвардії України

ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ВІЙСЬКОВИХ АВТОМОБІЛІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Одну із основних складових системи відновлення озброєння і військової техніки (ОВТ) у Збройних Силах України складають рухомі засоби технічного обслуговування і ремонту. Основною функцією рухомих засобів технічного обслуговування та ремонту військової автомобільної техніки є відновлення та приведення до працездатного стану у мінімально короткі терміни в польових умовах військової автомобільної техніки. Інтенсивний розвиток військової автомобільної техніки і способів ведення бойових дій висуває підвищені вимоги до рухомих засобів відновлення військової автомобільної техніки під час бойових дій у локальних війнах та збройних конфліктах. Тактико-технічні вимоги до рухомих засобів технічного обслуговування та ремонту військової автомобільної техніки, які знаходяться на озброєнні ремонтно відновлювальних підрозділів (військових частин) Збройних Сил України в сучасних умовах не забезпечують ефективне відновлення військової автомобільної техніки в повному обсязі. Слід зазначити, що існуючий парк, складається в основному із зразків, які були спроектовані ще в 70-х роках. Головним недоліком їх є, фізичне і моральне старіння та невідповідність вимогам, які пред'являються до системи відновлення озброєння та військової техніки. Відповідно